

Gift i 1882 med Hansine Amalie Smith, datter av handelsmann P. V. Smith, Løvøy.

Ved testamente av 26. august 1920 skjenket Magnus Halvorsen og frue et legat på kr. 500,000.00 til beste for trengende familier i Trondhjem. Halvdelen av renteavkastningen skal opplegges til kapitalen har nådd 1 million kroner. Den annen halvdel, ca. kr. 13,000.00, utdeles hvert år.

Erindringer fra nittiårene og tiden omkring århundredeskiftet.

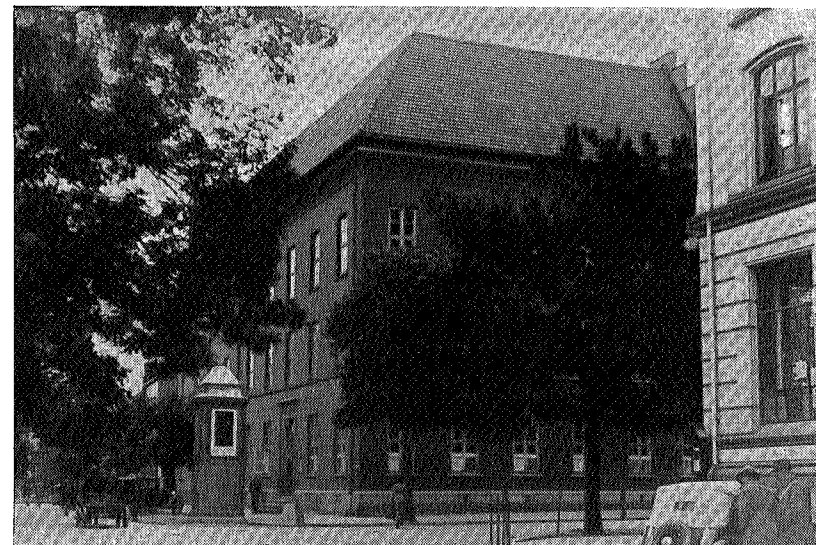
Det var ikke så mange variasjoner for ungdommen for 40—45 år siden, det fantes ennå ikke folkebibliotek eller lesesal i byen, og man måtte forsøke best mulig å underholde sig selv. Sommerkveldene blev ofte benyttet til spasereturer på Bratøren for å beskue dampskibene som lå ved kaiene.

I 1890 fikk Nordenfjeldske Dampskibsselskap to nye skib, «Ragnvald Jarl» og «Kong Harald». Det førstnevnte skib var anskaffet for å trafikere i den nyoprettede rute Trondhjem—Newcastle. «Kong Harald» blev innsatt i Hamburgerruten. I sommertiden trafikerte begge disse dampere i turistrute, og til denne sesong blev samme flåte utstyrt med gulmalte skorstener og 3 rær på formasten. «Ragnvald» og «Harald» syntes vi gutter i den tid var noen store kolosser.

Utstillingen i Stiftsgården i 1893.

I 1893 var det arrangert en utstilling av gamle antikke møbler og andre kunstsatter i Stiftsgården, og dette arrangement vakte stor interesse hos publikum, og meget av den grunn at man fikk anledning til å komme inn i Stiftsgården som mange syntes var en hel opplevelse.

Stordelen av de utstilte saker var utlånt fra tre av Trondhjems private kunstsamlere — herrene lagmann Lindboe, konsul H. F. Klingenberg og rittmester H. P. Jenssen. Disse menn hadde i årrekker innkjøpt og samlet en mengde verdifulle kunstsatter som vakte stor interesse under utstillingen.

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.

Det var sikkert nevnte utstilling som iallfall for en del gav støtet til at Kunstindustrimuseet blev stiftet den 2. oktober 1893.

Museets grunnleggere var nevnte menn Klingenberg, Jenssen og Lindboe med flere.

Stordelen av de gjenstander som museet begynte sin start med blev skjenket av grunnleggerne.

Kunstindustrimuseet som har utviklet sig til en kulturfaktor nordenfjells er nu blitt et kjempemuseum i sammenligning med de få gjenstander som til å begynne med var anbragt i de to rum i Stiftsgården.

En stor betydning for Museets utvikling har også vært at fremragende menn har stått i spissen for samme.

Hans Aal blev ansatt som Museets første direktør. Etter ham kom Jens Thiis og H. Dedekam.

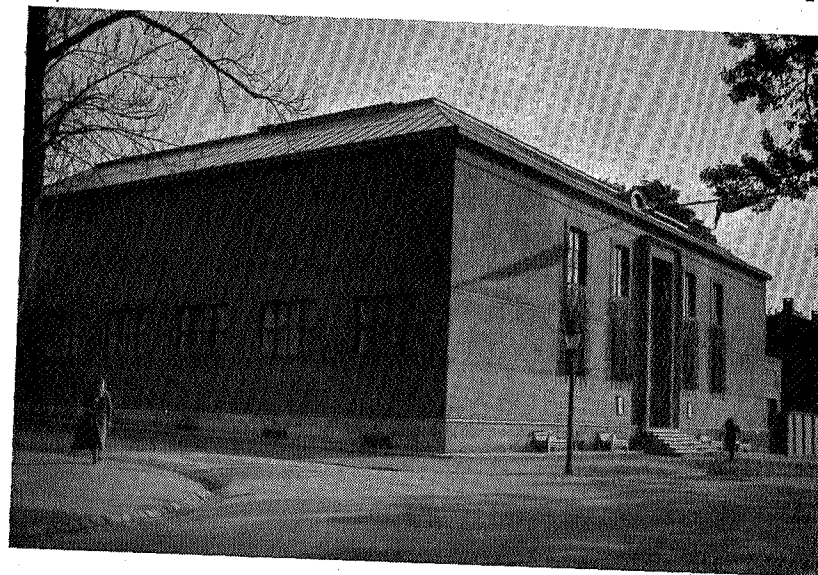
I 1920 blev amanuensis ved Universitets etnografiske museum, Oslo, dr. philos Fredrik Barbe Wallem ansatt som direktør og han innehar fremdeles stillingen.

Blandt de mange tusen numre som er utstillet i Museet, finnes også enkelte perler som har tilhørt fordums kjente trønderske menn og av disse skal nevnes noen få:

1. Et stort utskåret ekeskap fra tidlig renessansetid har tilhørt lagmann Lindboes samlinger.
2. Et hjørneskap fra 1661, Lindboes samlinger.
3. Verdalsrummet, en stue fra Ludvig Holbergs tid. De malte veggtepper er kommet fra gården Bjerkes i Verdalen, som i 1740—1820 tilhørte officerfamilien Klüwer.
4. Trondhjemsstuen, kopi av et rum i Harmonien. De oljemalte lerretstapeter er kommet fra den gamle Lysholmgård, Søndre gate 4 b.
5. Originalportrett av Peter Wessel Tordenskjold (13. desember 1717).
6. I Stiftsgårdssrummet. Et par stoler har tilhørt legatstifteren Thonning Owesen, Leira.
7. I Montrerummet. 1 par massive lysestaker med tilhørende lyssaks. Har tilhørt Peter Tordenskjold. (Hans adelsvåben er inngravert).
8. Det Schøllerske sølvkrus. Har tilhørt Tordenskjolds foreldre. (Jan Wessel — Maren Schjøller).
9. En sølveske, har tilhørt Thomas Angells mor — Sara Thomasdatter Hammond.
10. En snusdåse foræret av Thomas Angell — 18. september 1764 til hans fullmektig Morten Simonsen Hoff.
11. Kjøbmann Heinrich Meinckes gullur med tilhørende gjenstander, omkring 1760—80.
12. Modell — kopi — av lagmann Lindboes askeurne av Gustav Wigeland.
13. 1 gullkaret, oprinnelig anskaffet av fru Cathrina Lysholm (Havsten), overtatt etter henne av etatsråd Hans Knudtzon, etter ham gikk kareten til konsul Olaus Lysholm. Blev brukt av Carl Johan i 1818.

Trondhjems Kunstforening.

I vintertiden gikk vi nesten hver søndag i Sparebankens 2. etasje for å se på Kunstforeningens malerisamlinger. Her var som regel gratis adgang og flere bilder i det faste galleri var så vidunderlige at man så med stor interesse de samme malerier år etter år.

Trondhjems Kunstforening.

Blandt de kunstverker som har satt sig fast i erindringen er:

- Messesøndag, av Gustav Stenersen.
- I haven, av Oscar Wergeland.
- Fårklipping, av Eilif Petersen.
- Sommernatt i Raftsund, av A. Norman.
- Fjordlandskap, av Morten Müller.
- Interiør, av F. Kolstø.
- Ravnkloa, av Chr. Eggen.
- Fra Romsdalen, av J. F. Eckersberg.
- Svolvær havn, av Gunnar Berg.

Kunstforeningen er også en arv etter byens kloke fedre, som gjennom 90 år har utviklet sig til kulturinstitusjon, der på sitt område har gjort Trondhjem større.

Foreningen blev stiftet i 1845 av en del av datidens kunstinteresserte menn. Den første direksjon bestod av: Assessor C. N. Schwach, maleren Lars Hansen, borgermester Henrik Lysholm, grosserer Broder Lysholm Knudtzon og kapteinløytnant C. Due.

Kunstforeningen begynte også sin første virksomhet i Stiftsgården og hadde der i flere år 2 værelser til disposisjon. I 1882 fikk foreningen lokaler i Trondhjems Sparebanks gård, hvor samme holdt til huse i 48 år.

Mellem Domkirken og Bispegården ligger Kunstforeningens moderne Galleribygning, som takket være energiske og offervillige menns arbeide blev bygget i 1930 og åpnet 11. mai samme år av H. M. Kongen.

Innenfor denne bygnings porter kommer man inn i en verden for sig selv, hvor ånd og farver på sin charmerende måte har foreviget det skjønn i Norges land og fjorder.

Kunstforeningens første oppgave har vært å innkjøpe malerier som til hver jul er blitt bortloddet til foreningens medlemmer, og på denne måte bidra til å omsette kunstnerne arbeider samt sikre samme for norske hjem.

Foreningens annen oppgave er å innkjøpe eller på annen måte erverve kunstverker til det faste galleri. Denne virksomhet begynte foreningen med i syttiårene og samlingene har vokset gjennom årene så den nu teller ca. 470 nummer til en samlet verdi av kr. 400,000.00. Hertil kommer bygningens verdi, formentlig ca. kr. 250,000.00.

Kunstforeningen har i tidenes løp fått mange gaver og flere patriotiske borgere har skjenket hele samlinger av verdifulle malerier av Norges største mestre. Fru Walborg Stang testamenterte således foreningen for ca. 30 år siden 19 kunstverker, hvorav flere er perler av A. M. Askevold og J. F. Eckersberg, Nils Hansteen, Otto Sinding, Adolf Tideman og H. F. Gude m. fl.

I 1905 fikk Galleriet 4 malerier av generalmajor A. Øvergaard. Det ene av disse, «Bud efter lægen», av Chr. Krohg, må betraktes som et av foreningens verdifulleste.

I 1916 skjenket grosserer Fredrik Lundgreen 16 malerier av kjente kunstnere.

Konsul H. F. Klingenberg og frue gav 18 verdifulle malerier i 1927.

Dessuten har foreningen fått en hel rekke bilder fra andre givere.

Til slutt tør man med god samvittighet si, at Trondhjems Kunstforenings billedgalleri er en av de smukkeste severdigheter i vårt land.

Trondhjems 900-årsjubileum i 1897.

Trondhjem er en gammel by, 200 år eldre enn både København og Stockholm.

I middelalderen var byen betraktet som en av nordens mest bekjente kultursteder og derfor var 900-årsjubileet i 1897 en meget stor historisk begivenhet som både gamle og unge gledet sig til.

Endelig kom dagen — søndag den 18. juli — med godt vær og høistemt feststemning. Midtbyens gårdeiere hadde dekorert og utsmykket sine eiendommer med kranser og flagg, bilder og vimpler som også satte et glansfullt preg på festlighetene.

De aller fleste voksne mennesker i byen var på benene og hertil kom et stort innrykk av tilreisende, så gatene i centrum var praktisk talt fullpakket av festklædte folk.

Kong Oscar II og kronprins Gustaf var kommet til Trondhjem og dette besøk satte også stemningen op, da man i den tid sjelden hadde kongebesøk.

Festlighetene begynte kl. 6.30 morgen med musikk i gatene. Senere på formiddagen var det koralmusikk i Frue kirkes tårn. Kl. 10 høitidsgudstjeneste i alle byens kirker.

I Domkirken preket biskop Skaar og her var kongen og kronprinsen tilstede. Prosesjonen begynte sin marsj gjennom gatene kl. 6.30 ettermiddag og i denne deltok ca. 4000 mennesker med 29 faner og 17 flagg.

Ved inngangen til Ilevolden var det reist en stor imitert statue av Olav Trygvason, som billedhugger Bergslien hadde modellert.

På Ilevolden var det også oppbygget to æresporter, prydet med Olav Trygvason og Oscar II.s navnetrekk. I bakgrunnen stod en stor paviljong for kongen med følge.

Da prosesjonstoget passerte Olav Trygvasons statue, dundret kanonene løs med 21 skudd.

Da kong Oscar og kronprins Gustaf hadde inntatt sine plasser i paviljongen og folkeetoget hadde rykket frem, holdt byens ordfører, overretssakfører Bernh. K. Bergersen festtalen, som begynte omtrent således: «Meget vann er runnet i fjorden siden Norges kårne konge og djerpe helt Olav Trygvason i det år 997 ved gamle åreting reiste kongsgården på Nidaabækken og anla sin kjøbstad ved Nidelvens utløp i Trondhjemsfjorden.

Det var vikingetidens hårdføre og hårdhuede menn der stod

fadder om Trondhjems vugge. Vikingene og helten Olav Trygvason vil alltid bli prist av Norges folk», o. s. v.

Kong Oscar begynte sin tale slik: «Menn og kvinner fra Trondhjem og Trøndelag. Når det stunder til høitid i slekten, da er det jo en gammel god skikk i norden at flest mulig av samme stevner til møte. Derfor mottok jeg med opriktig takknemlighet kallelisen til å bivåne denne jubileumsfest. Derfor står jeg her i Eders midte, ledsaget av min høitelskede eldste sønn», o. s. v.

Det blev festet i 3 dager både i byen og på fjorden, og alle mennesker smilte i det gode vær.

Små dampskib gikk i rute mellom byen og Munkholmen og vaktmester Wigum hadde et stort strev med å underholde de besøkende med foredrag om den gamle festnings historie.

Den norske marine var representert ved kanonbåten «Viking», som blev besøkt av en masse mennesker.

Den store feltmanøvre på Innherred i 1901.

I nittiårene begynte man å merke velstand og optimisme i Norge. Det norske flagg hadde i årrekker inntatt en mektig posisjon i alle verdens havner, nye jernbaner byggedes og de øvrige kommunikasjoner til lands og til vanns blev utvidet og forbedret. Den moderne teknikk hadde skapt veldige verdier i Norges vannfall og store industrielle bedrifter blev grunnlagt hvert år.

Direkte oversjøisk handel var under utvikling.

I byene vokste det op sterke forretningsbanker og de fleste byer og bygder hadde fått sine egne sparebanker.

Den økonomiske selvstendighet bevirket også, at hele nasjonen begynte å føle sig sterke og skimte imot slutten på avhengighetsforholdene.

Norges forsvar blev også styrket i disse år. De nye panserskib «Tordenskjold», «Norge», «Harald Haarfagre» og damenes skib «Valkyrien» seilte utenfor den norske kyst og bar budskap om vakthold og trygghet.

En rekke nye festninger blev bygget og Norge fikk nytt feltartilleri, hvis materiell var betraktet som verdens mest moderne.

Den store feltmanøvre i Innherred i 1901 var også et ledd i

den tids interesse for landets forsvar og var visstnok den største troppesamling som på en gang har vært samlet nordenfjells.

Vi der deltok som menige soldater betraktet tjenesten som en fornøielse.

Felttjenestøvelsene foregikk i de vakre og naturskjønne trakter mellom Verdalen—Asen under det herligste solskinn og mange av deltagerne har sikkert bevart flere interessante minner fra øvelsene i 1901.

Det var opstillet følgende program for manøveren:

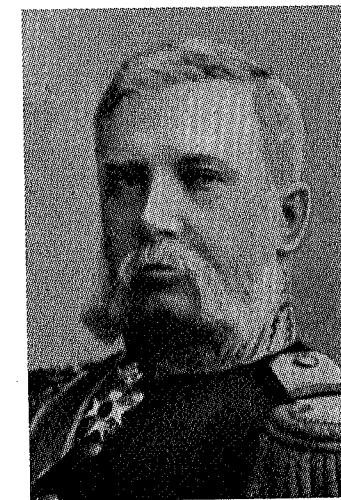
En stor fiendtlig hærstyrke hadde gått iland i Lyngenfjorden syd for Namsos og påbegynt sin marsj gjennom Innherred for å nå frem og i et beleilig øieblikk angripe Trondhjem.

Til å forestille denne styrke var der opsatt et nordparti på 3000 mann, hvis chef var generalmajor A. B. Øvergaard. Et sydparti på 2400 mann var opsatt og skulde ha til opgave å stoppe den fremrykkende fiendtlige hær. Generalmajor T. O. Klingenberg var chef for dette parti.

Felttjenestøvelsene foregikk fra 30. august til 5. september, og i disse dager blev det utkjempet flere interessante sammenstøt mellom nevnte to partier. Spesielt gikk det hårdt for sig under det store slag ved Levanger lørdag den 31. august, og hvis kuler og granater var blitt brukt hadde neppe den fremrykkende styrke kommet lengere — for sikkert er iallfall at sydpartiets batterier på Østborg og Gjeite dundret voldsomt løs på fienden.

Oberst Georg Stang
1858—1907.

Generallieutenant
H. P. Lorange
1835—1907.

Søndag den 1. september var vi opstillet til gudstjeneste på gården Anholm. Her var også kronprins Gustaf tilstede og blandt hans følge såes Norges daværende forsvarsminister oberst Georg Stang.

Torsdag 5. september var det defilering for kommanderende general, generalløitnant H. P. Lorange, og dermed avsluttedes denne interessante og særdeles vellykkede manøvre.

Trondhjem i 1905.

Trondhjem var i 1905 representert på stortinget av følgende fire menn: Bankchef og overrettssakfører Andr. Berg, født 1861, ordfører i Trondhjem 1899—1901 — 1908—1910. Formann i Tilsynskommisjonen for Trondhjem—Tønset-banen. Blev i 1905 innvalgt som medlem av stortingets spesialkomité, kommandør av St. Olavsordenen, innehaver av 7de junimedaljen, Kroningsmedaljen (1) og H. M. Kong Haakon VII's jubileumsmedalje.

Fabrikkeier Bernhard Brønne (se biografi foran).

Grosserer Magnus Halvorsen (se biografi).

Tollbodformann Ole Peder Schjølberg Rinnan, født 1845 — medlem av formannskapet 1895—98, av bystyret 1899—1901, innehaver av 7de junimedaljen.

Ganske nøiaktig 3 år og 9 måneder efter den store feltmanøvre på Innherred, opløstes den nordiske knute 7de juni 1905. Så snart budskapet kom til Trondhjem om hvad som var skjedd i stortinget, begynte vi som stod i linjene straks å gjøre forberedelser til å beskikke vårt bo. Det blev kjøpt proviant til familien for et lengere tidsrum, og man omgikk med planer om å sende kone og barn på Tautra, for alle var enig om at der inne vilde det ikke bli noe slag.

Når man så postbudet kom i sin faste rute, trodde man hver dag, nu kommer mobiliseringsordren, men merkelig nok ingen ordre kom til oss som stod i linjen, derimot blev vi vidne til at flere av byens kjøbmenn, håndverksmestre og gårdbrukere fra bygdene kom gjennom byens gater iført gammeldagse infanteriuniformer med hatt og dusker.

Det var gammelkaran — landstormen — som var mobilisert og blev sendt ut for å holde vakt ved Norges grense.

Vi gikk hele sommeren i spenning og ventet på ordre, men landstormkarene fortsatte sin plikt som grensevakt og de yngre slapp.

Det var jo en viss charme ved den spenning som man oplevet sommeren 1905, men mange drog nok allikevel et lettelsens sukk — den 18. november kl. 6 aften — når de 21 skudd fra Kristiansten kunngjorde at prins Karl av Danmark var valgt til Norges konge. Ved disse skudd ophørte spenningen og uvissheten og man betraktet det store verk som fullbragt.

Flaggskiftet på Kristiansten

9. juni 1905 var den mest gripende høitidelighet som man var vidne til i det bekjente historiske år. Flaggskiftet foregikk kl. 10 formiddag i nydelig vær. Underofficersskolen stod opstillet, flere høiere officerer var tilstede og blandt disse såes oberstene Graff og Huitfeldt samt oberstløitnant Bjørnsen.

Festningens kommandant, oberstløitnant Bjørnsen, trådte frem for fronten og uttalte: «Efter ordre fra den norske regjering gjennom den kommanderende general, skal det flagg der nu i mange år har vært heist på Norges festninger idag ombyttes med et nytt norsk orlogs- og festningsflagg.

Denne forandring er nødvendig ifølge de store begivenheter som i de siste dager er foregått i vårt fedreland.

Trondhjems garnison er derfor efter samme ordre samlet her nu til parade for de to flagg.

På alle våre festninger og alle våre orlogsskib skal idag nu i samme stund det gamle flagg fires ned og det nye flagg heises».

I det samme flagget firedes ned av stangen blev det avfyrt 21 skudd under honnør fra de militære og den store civile folke-masse blottet sine hoder. Da det nye flagg gikk til vær blev det også avfyrt 21 skudd.

Oberst Huitfeldt holdt en gripende tale ved anledningen og uttalte til slutt ønske om at Gud må bevare vårt dyrebare fedreland.

Alle tilstedeværende var meget beveget og man så tårene rant nedover kinnene på de gamle veteraner.

H. M. Kong Haakon VII og dronning Mauds kroning 22. juni 1906.

H. M. Kong Haakon VII og dronning Mauds kroning i Trondhjem 22. juni 1906.

I den gamle katedral i Olavs by skulde den siste hånd legges på frigjøringsverket, og kroningen i 1906 er en av de største begivenheter i Norges historie.

Seks hundre år var runnet siden den dag, da en egen norsk konge blev kronet i Norge. Det var som om gammel og ny tid hadde rukket hverandre hånden. Det var som om brystne tråder atter var knyttet sammen. Den spenning som hadde hersket under krisen i 1905 var overvunnet, til tross for at det så mørkt ut. Faren for en krig var større enn man anet i 1905. Den daværende engelske utenriksminister lord Landsdowne uttalte i parlamentet, at det hang i et hår om det skulde bli krig mellom Norge og Sverige, og at krigen alene blev hindret ved et halvt dusin menns selvbeherskelse.

Når hele krisen nu var overvunnet og sinnene kommet til ro, gledet hele nasjonen sig til den store høitidelighet som skulde skje ved kong Haakon og dronning Mauds kroning i 1906.

Mottagelsespaviljongen på Bratøren.

Kongen og dronningen kom til Trondhjem tirsdag den 19. juni med marinens chefsskib «Heimdal», eskortert av panserskibene «Norge» og «Harald Hårfagre».

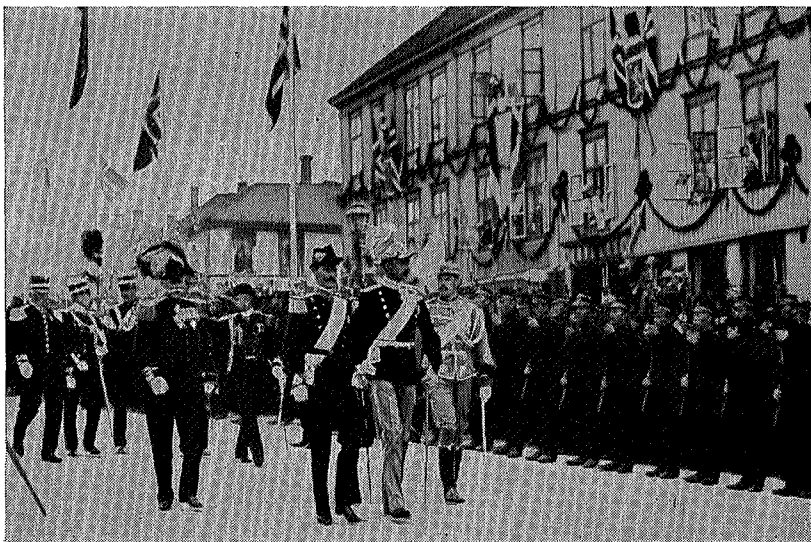
9 dampskib fulle av glade mennesker forlot Trondhjem i et herlig vær og seilte utover fjorden for å møte kongeskibene. Blandt de 9 såes «Olav Kyrre», «Haakon Adalstein», «Kong Magnus», «Andenæs» og 5 av lokalflåtens dampskib.

Når trønderflåten kom ut til Agdenes fikk man kongeskibene i sikte, og hele flåten dreiet bi.

Nu inntrådte et uforglemmelig øieblikk. Festningen og skibene åpnet en voldsom kanonade. Efter salutten fortsatte hele flåten med kongeskibet i spissen inn den historiske fjord, i samme kjølvann hvor Haraldættens fyrster i middelalderens dager hadde stevnet frem til den gamle kroningsstad ved Nidelvens munning.

På Brattøren ved kongeskibets kai var der reist en mottagelsespaviljong. Her blev kongeparet ønsket velkommen av Trondhjems ordfører grosserer Chr. Thaulow. I paviljongen var fremmøtt ambassadører og ministre fra England, Danmark, Tyskland, Russland og Frankrike.

Videre såes en rekke fremstående norske menn: Minister Wedel Jarlsberg, legasjonsråd Helmer Bryn, generalkonsul Chr. Thams,

Kong Haakon ifølge med sin bror — nu kong Christian 10de av Danmark — utenfor Chr. Thaulows gård.

borgermester Bauck, biskop W. A. Wexelsen, stiftamtmann Otto Grundt, generalene Krohn og Øvergaard m. fl.

I de to siste dager før kroningen ankom også flere utenlandske prinser med gemalinder, og det luktet kruttrøk til stadighet av alle de salutter, som blev utvekslet mellom festningen og de på havnen liggende krigsskib.

Onsdag den 20. juni kom prinsen av Wales og gemalinde, med det stolte engelske kongeskib «Victoria and Albert», ledsaget av en britisk krysser.

Samme dag kom også Danmarks kronprins Christian med kronprinsessen. Kronprinsparet ankom med kongeskibet «Danebrog», ledsaget av de to krigsskib «Hekla» og «Herluf Trolle».

Torsdag den 21. juni kom den tyske prins Heinrich med panserkrysseren «Prins Adalbert».

Samme dag ankom også den russiske storfyrste Michael Alexandrowitsch. Hans skib keiserjakten «Polarnaja Svesba», var den flotteste skute som ved nevnte leilighet lå på Trondhjems havn.

Ravnkloa under kroningen.

Det var et broget liv i Ravnkloa og en masse mennesker opholdt sig der for å beskue alle høie herrer i gullbroderte uniformer, som kom iland fra de fremmede skib.

Fiskehandelen var flyttet bort, en paviljong med tak var opført og landgangsbroen var dekket med røde tepper. Jeg husker spesielt at det var stort opmøte i de dager forannevnte prinser med gemalinder gikk iland.

Kroningsdagen 22. juni 1906.

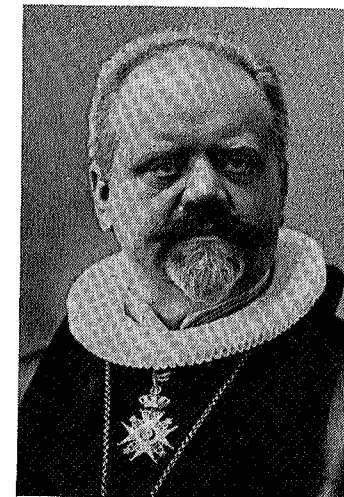
Kongeparet kjørte i sin egen kroningskarret fra Stiftsgården til Domkirken og kirkeklokkerne ringte under prosesjonens marsj.

Foran kirken var det reist en mottagelsespaviljong og her blev kongeparet mottatt av biskopen over Oslo og Bergens stift og av de tilstedeværende prester.

Trondhjems biskop hilste majestetene med ordene: «Gud bevare din inngang og din utgang fra nu og til evig tid». Idet orkestret intonerte Ole Olsens Kroningsintrade beveget prosesjonen sig langsomt inn i kirken og op mot koret. Først kom prestene (ca: 70) med stiftsprost Skavland i spissen, derefter fulgte biskop Wexelsen, biskop dr. Bang, Oslo, og biskop Erichsen, Bergen. Statens kroningskomité og følgende menn som skulde fungere ved kroningsceremonien: statsminister Chr. Michelsen, utenriksminister Løvland, statsråd Arctander, justitiarius Løchen og general Olsson. Så trådte hoffchef Rustad frem med sin kroneprydete stav i hånden og derefter kom kongen og dronningen med udekkede hoder. Etter kongeparet kom kommanderende admiral Sparre og kommanderende general Ole Hansen med riksbanneret. Toget avsluttedes med overhoffmesterinne fru Rustad og hoffdamene fru Krag, frøknene Huitfeldt og Fougner.

Kongen og dronningen tok plass på tronstolene ved hver side av korinngangen, hvorefter gudstjeningen begynte.

Biskopen for Trondhjems stift, Wexelsen, fremsa første linje av salmen «I Jesu navn skal all vår gjerning skje», hvorefter denne salmes første vers synges av forsamlingen og kor under ledsagelse av

Biskop W. A. Wexelsen
1849—1909.

orgel og orkester. Efter at 6. vers av salmen «O store Gud, vi lover dig» var sunget, holdt Oslobispen dr. Bang en manende prediken, som begynte således: «Fryd dig og vær glad, du mitt land og folk, ti Herren har gjort store ting imot dig. Fryd dig og vær glad, ti du kan og skal legge over på din Herre og Gud alt som kan og undergrave din tro og forstyrre din fred og skape bekymring og vekke frykt, og få bare være glad og juble av fryd. Det er, som det skal være på kroningsdagen», osv.

Kongen krones.

Kongen forlot nu sin plass og gikk ledsaget av hoffchefen op mot alteret og tok plass på tronen som var reist foran alteret. Her blev kongen salvet og kronet av biskop Wexelsen, assistert av statsminister Michelsen, utenriksminister Løvland, statsråd Arc-tander, justitiarius Løchen og statsråd, general Olsson.

42 skudd fra Kristianssten og alle krigsskib på havnen forkynte nu at Haakon VII var kronet som Norges konge.

Dronningen krones.

Dronningen begav sig nu efter kongen op til alteret ledsaget av hoffchefen og overhoffmesterinnen og de forannevnte tjenestgjørende hoffdamer, hvorefter hun salvedes og kronedes av biskop Wexelsen med bistand av samme menn.

Atter drønnet 42 skudd fra festningen og orlogsskibene.

Til slutt trådte stortingspresident Thorne frem og uttalte: «Nu er kong Haakon VII og dronning Maud kronet til Norges konge og dronning. La oss forene oss i ønsket: Gud bevare Kongen, Gud bevare Dronningen».

Norges gamle kongestol var igjen besatt.

Til kongeparets middag i Stiftsgården var innbudt 318 personer. Statsminister Michelsen holdt en kort tale, som blev besvart av H. M. Kongen.

Kongen førte prinsessen av Wales tilbords (nu dronningen av England). Kronprinsen av Danmark førte fru minister Graves.

ved hvis annen side den russiske storfyrste hadde plass. Prinsen av Wales (nu konge i England) førte dronning Maud tilbords. Den tyske prins Heinrich førte fru stortingspresident Thorne, ved hvis annen side prins Harald hadde plass.